

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/70/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114208486
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114208486.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516 proti odporkyni J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, XXX XX H. H., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, občianske združenie, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom, so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 1 216,80 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/135/2014-39 z 10. októbra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

Odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporkyňu na povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 575,01 Eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 26.05.2010 do zaplatenia v lehote 10 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporkyni zaplatenia sumy 1216,80 Eur s príslušenstvom titulom poskytnutého úveru na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200027143 zo dňa 02.12.2009, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 663,88 Eur, s ktorého splácaním sa odporkyňa dostala do omeškania o viac ako 3 mesiace, a preto navrhovateľ vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Okresný súd považoval za preukázané, že odporkyni bola celkovo vyplatená čiastka 597,06 Eur, z ktorej splatila sumu 22,05 Eur, preto ju titulom bezdôvodného obohatenia súd zaviazal na vrátenie sumy 575,01 Eur s úrokom z omeškania. V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa zamietol s poukazom na to, že odporkyňa dňa 01.12.2009 podpísala a vyplnila body 1. až 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere ako jednostranného právneho úkonu, ktorý súd považoval za návrh na uzavretie zmluvy. Následne zástupca navrhovateľa dňa 02.12.2009 podpísal a vyplnil bod 6 predmetnej žiadosti a vystavil oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré malo byť prijatím úveru, a teda uzavretím zmluvy. Súd v rámci dokazovania zistil, že návrh na uzavretie zmluvy a prijatie návrhu nie sú totožné, líšia sa okrem iného v údajoch o RPMN pre úver a RPMN pre revolving a v ročnej úrokovej sadzbe úveru. Z tohto dôvodu nemožno hovoriť o akceptácii návrhu zo strany navrhovateľa, ale o novom návrhu, ktorý

by mala odporkyňa písomne prijať alebo odmietnuť (§ 44 OZ). V konaní však nebolo preukázané, že by odporkyňa následne urobila ďalší písomný úkon a nový návrh navrhovateľa prijala. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nemal preukázanú existenciu dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti údajov o výške RPMN pre úver a revolving a ročnej úrokovej sadzbe úveru. V dôsledku nedodržania obligatórnej písomnej formy zmluvy o sprostredkovateľskom úvere je táto neplatná (§ 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z., § 40 ods. 1 OZ). Keďže v danom prípade účastníci neuzavreli platnú písomnú zmluvu, sú povinní si vydať to, čo si navzájom plnili titulom bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu (§ 457 OZ, § 451 ods. 2 OZ). Ohľadne ročnej úrokovej sadzby, či už vo výške 68,79% ročne (žiadosť) alebo 68,80% ročne (oznámenie) súd mal za to, že uvedená výška úroku je neprimerane vysoká, je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 v spojení s § 39 OZ). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. vzhľadom na čiastočný úspech navrhovateľa v konaní.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ. Namietol závery okresného súdu o tom, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje predpísané náležitosti a že nedošlo k uzavretiu dohody o výške RPMN. Uviedol, že v bode 5. formuláru žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru sa uvádza údaj o hodnote RPMN, ktorý je s ohľadom na údaje uvedené v žiadosti predpokladaný. Tento údaj aj všetky tieto údaje v bode 5. však nevymedzujú predmet zmluvy, lebo ten je až v obsahu v bode 6. Rozdiel medzi predpokladanou hodnotou RPMN a RPMN schváleného úveru vyplýva výhradne z toho, že RPMN schváleného úveru je možné určiť až po jeho schválení. Pri podaní žiadosti o úver, údaj o dátume vyplatenia úveru známy nie je. Vzhľadom k uvedenému navrhovateľ tvrdil, že zmluva o revolvingovom úvere obsahuje údaj o RPMN, ktorý je určený v súlade so zákonom č. 258/2001 Z. z. Porovnávanie údajov medzi zmluvou a oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi v časti údajov, ktoré sú uvedené priamo v zmluve o revolvingovom úvere, nie je relevantným. Zároveň navrhovateľ poukázal na to, že na základe zmluvy o revolvingovom úvere odporkyni bol poskytnutý úver vo výške 663,88 Eur, kde záväzok poskytnúť peňažné prostriedky vo výške 66,82 Eur bol splnený započítaním so záväzkom odporkyne podľa dohody o poskytnutí služby a záväzok poskytnúť peňažné prostriedky vo výške 597,06 Eur bol splnený vyplatením v prospech účtu odporkyne. Ďalej poukazoval na to, že zmluva obsahuje určenie počtu splátok, tiež dátum ich splatnosti v jednotlivých údajoch. Rozpisovanie splátky na časť istiny, úrok a prípadné iné poplatky nemá oporu v žiadnom zákone. Posudzovanie výšky RPMN okresným súdom nepovažoval za správne z dôvodu, že nevychádza zo zákonom stanoveného vzorca. Z rozsudku sa nedá určiť, v čom má byť uvedenie údaje o RPMN zmätočné. Ohľadne výšky odplaty uviedol, že maximálna výška odplaty za rovnaký spotrebiteľský úver ako bol poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere (výška úveru, doba splatnosti) bola s poukazom na Nariadenie vlády SR č. 238/2008 Z. z. stanovená až na 77,76%. Výška odplaty vyplývajúca pre úver dohodnutý a poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere 62,76% neprevyšuje maximálnu odplatu, akú právna úprava relevantná v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere pripúšťala. Z uvedených dôvodov navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a návrhu vyhovel tak, že odporkyňu zaviazal na zaplatenie žalovaných nárokov, ohľadne ktorých bol nárok zamietnutý, ako aj na zaplatenie náhrady trov konania.

Vedľajší účastník na strane odporkyne, ktorý vstúpil do konania v priebehu odvolacieho konania, vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny a skonštatoval závery okresného súdu ohľadne predpokladanej RPMN. Zároveň vzniesol námietku premlčania s tým, že ak nebola uzavretá zmluva, je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení a plynutie premlčacej doby začína plynúť už odo dňa nasledujúceho od poskytnutia finančných prostriedkov. Vychádzal z toho, že ak nedošlo k akceptácii návrhu navrhovateľom, ale len k novému návrhu na uzavretie zmluvy a tento odporkyňou nebol akceptovaný, zmluva nevznikla z dôvodu nedodržania písomnej formy zmluvy. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, prejednal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý, potvrdil ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (odsek 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa

v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (odsek 2).

Odvolací súd preskúmaním veci dospel k názoru, že okresný súd vo veci správne rozhodol, vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonaných dôkazoch. Okresný súd vec správne právne posúdil, keď vzal do úvahy skutočnosť, že právny vzťah účastníkov, ktorý mal byť založený na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200027147, ktorá bola podpísaná dlžníkom (odporkyňou) 01.12.2009 a veriteľom (navrhovateľom) 02.12.2009, je potrebné posudzovať ako vzťah spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (OZ) a Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení Zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov. Treba prisvedčiť názoru okresného súdu, že ak dlžník (odporkyňa) žiadosť/zmluvu podpísala dňa 01.12.2009 a veriteľ (navrhovateľ) ju podpísal až nasledujúci deň 02.12.2009, kedy následne, resp. až vtedy do zmluvy doplnil konkrétne údaje o schválenom revolvingovom úvere (bod 6.), že takúto zmluvu nemožno mať za riadne a platne uzavretú predovšetkým z toho dôvodu, že zmluva nenapĺňa náležitosti písomnej formy. Údaje o schválenom revolvingovom úvere (bod 6. žiadosti/zmluvy) v čase, kedy žiadosť/zmluvu o revolvingovom úvere podpisovala odporkyňa, vôbec neboli obsahom zmluvy, preto ich odporkyňa písomne akceptovať nemohla. Nové údaje, ktoré boli obsahom bodu 6. smerované navrhovateľom odporkyňu, predstavujú nový návrh na uzavretie zmluvy, pri ktorom nebolo preukázané, či odporkyňa tento nový návrh akceptovala. Súhlas navrhovateľa s revolvingovým úverom zo dňa 02.12.2009 je tak len jednostranným úkonom, ktorý nie je zmluvou a neobsahuje dohodu strán o výške úveru a ani o ďalších náležitostiach. Nedostatok písomného prejavu vôle odporkyne byť účastníkom záväzkového vzťahu za určitých konkrétnych podmienok úveru, ako v danom prípade, zákon sankcionuje neplatnosťou takéhoto právneho úkonu. Je správny záver okresného súdu a odvolací súd sa s ním stotožňuje, že účastníci neuzatvorili platne zmluvu o revolvingovom úvere, a preto navrhovateľ môže mať nárok len na plnenie titulom bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu. Okresný súd správne posúdil aj výšku bezdôvodného obohatenia, keď nevychádzal z údajov uvedených v žiadosti/zmluve o revolvingovom úvere, kde je konštatovaná poskytnutá čiastka úveru vo výške 663,88 Eur, ale vychádzal len z reálne vyplatennej čiastky odporkyne vo výške 597,06 Eur, pretože len táto suma sa dostala do dispozičnej sféry odporkyne.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto bolo potrebné rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny.

Navrhovateľ v prvostupňovom konaní bol úspešný len čiastočne, preto o trovách prvostupňového konania rozhodol okresný súd v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom okresného súdu ohľadne náhrady trov konania, preto aj v tomto rozsahu bol rozsudok okresného súdu potvrdený ako vecne správny.

Vedľajší účastník na strane odporkyne, právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, vstúpil do konania v štádiu odvolacieho konania. Vo vyjadrení vedľajšieho účastníka k odvolaniu žalobcu skonštatoval len záver okresného súdu ohľadne neplatnosti zmluvy z dôvodu nedodržania písomnej zmluvy o revolvingovom úvere a ohľadne právneho posúdenia nároku navrhovateľa titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žiaden nový pohľad do konania nevniesol, právne ani skutkovo vec ináč neposúdil. V tomto rozsahu preto jeho vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa postráda účelnosť a nenapĺňa funkciu ochrany odporkyne ako spotrebiteľa. Čo sa týka ním vznesenej námietky premlčania, na túto nebolo možné prihliadnúť v rámci celého uplatneného práva, pretože rozsudok okresného súdu odvolaním (navrhovateľom ani odporkyňou) v rozsahu povinnosti odporkyne zaplatiť navrhovateľovi 575,01 Eur s príslušenstvom napadnutý nebol. V tomto rozsahu preto na námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom na strane odporkyne už nebolo možné prihliadnúť.

Rozsah odvolania podaný navrhovateľom sa týkal len zamietavého výroku rozsudku okresného súdu v prevyšujúcej uplatnenej časti. Účinným vznesením námietky premlčania v súdnom konaní dochádza k zániku nároku, t. j. subjektívne právo veriteľa prestáva byť súdne vymáhateľné (aj keď naďalej trvá ako naturálne právo). Tento účinok sa prejaví nielen vo vzťahu k pohľadávke, ale aj k jej príslušenstvu predstavujúcemu zmluvný úrok, či úrok z omeškania. Prihliadnúť k námietke premlčania je tak možné len v prípade existujúcej pohľadávky, a to aj čo len vo forme naturálneho práva. Pokiaľ však pohľadávka

neexistuje, a to ani vo forme naturálneho práva, na vznesenú námietku premlčania nie je možné prihliadať, pretože vznesenie námietky premlčania v takomto prípade nemôže byť účinné, keďže nemôže smerovať k zániku existujúceho nároku. Pokiaľ zmluva o revolvingovom úvere bola posúdená ako neplatná a navrhovateľovi bol priznaný len nárok v rozsahu nesplatennej časti istiny s úrokom z omeškania, pričom v prevyšujúcej časti jeho návrh bol zamietnutý, uplatnenie námietky premlčania vo vzťahu k zamietnutej prevyšujúcej časti nároku navrhovateľa nemožno považovať za účinné.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 224 ods. 1 O.s.p. v nadväznosti na § 142 ods. 1 O.s.p. a odporkyni, ktorá síce bola v odvolacom konaní úspešná, trovy odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že jej žiadne trovy nevznikli a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, ktorý si uplatnil trovy odvolacieho konania za vyjadrenie vedľajšieho účastníka k odvolaniu navrhovateľa, ktoré však odvolací súd posúdil ako neúčelné, bez príspevia k ochrane spotrebiteľa (odporkyne) rovnako nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.